

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 124 — Štev. 124

NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 25, 1941 — SREDA, 25. JUNIJA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

NA KAKAV VEČ KOT
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izredni nakladi in priložnosti)
:: Citajte, kar Vas zanima ::

AMERIŠKA POMOČ RUSOM

PREDSEDNIK ROOSEVELT JE ZAGOTOVIL RUSIJI POMOČ. — \$ 40,000,000 KREDITOV SPROŠČENIH. — RUSIJA SPREJELA ANGLEŠKO PONUDBO POMOČI

Predsednik Roosevelt je večeraj obljubil Rusiji pomoč v njeni vojni proti Nemčiji, zakladniški department pa je po njegovem naročilu sprostil \$40,000,000 ruskih kreditov, ki so bili zamrznjeni 14. junija.

Predsednik je na časnikiški konferenci rekel, da se bo tudi sam držal iste politike, kakor jo je objavil dan prej državni podtajnik Sumner Welles, namreč da bodo Združene države pomagale vsaki državi, ki se bori proti Nemčiji, toda je dodal, da ima Anglija v pomoči prednost pred Rusijo.

Takoj spočetka je predsednik časnikišarjem odkrito priznal, da mu ni znano, kaj Rusija najbolj potrebuje, ker prihaja iz Moskve zelo malo poročil. Zato tudi ni mogel reči, sedaj dokiti, kateri vojni material bodo Združene države poslale v Rusijo, dokler ne dobi seznama onih stvari, ki jih Rusija potrebuje za vojno proti Nemčiji. Ako Rusija potrebuje aeroplan, topove, municijo in tanke, tedaj se bo moral Stalin dogovoriti s Churchillom in bo dobil potrebni material skozi Anglijo.

Predsednik je tudi rekel, da se ne ve, kdaj bo imel kak razgovor z ruskim poslanikom Oumanskim.

Anglija z zvezi z Rusijo

Angleški vnunji minister Eden je večeraj v poslanski zbornici naznanil, da je Rusija sprejela ponudbo Anglije, da ji pomaga v njenem boju z Nemčijo.

Eden je tudi povedal, da bi bilo Angliji ljubše, da Turčija ne bi bila sklenila prijateljske pogodbe z Nemčijo, da pa je pogodba med Anglijo in Turčijo še vedno v veljavi, kar je še posebej zatrdila turška vlada. Eden je tudi povedal, da bo v kratkem odšla v Moskvo angleška vojaška in gospodarska misija.

Mnenje raznih Amerikancev

Senator Peper zagovarja vsako pomoč Rusiji v njenem boju proti Nemčiji ter je rekel: "Šli bi Hitlerju na roke, ako bi bili mi v sovaštvu razdvojeni. Mi Amerikanci smo srečni, da stoji Rusija med nami in Hitlerjem. Naša politika je, da branimo Ameriko pred Hitlerjem in pomagamo drugim — Angliji, Kitajski, Grški, Rusiji ali pa vsaki državi, ki pomaga premagati Hitlerja."

Senator Van Nuys, ki je član odbora za zunanje odnose, je rekel:

"Ako sta v resnici med seboj prelomila oba diktatorja, tedaj želimo, da naša vlada dobavlja isti vojni material — ne vojakov — Rusiji, kakor Angliji."

Socijalistični voditelj v Ameriki, Norman Thomas, pa je rekel:

"Z zanimanjem bomo pazili,

Kako ravnaajo nacija v slovenski deželi

Poroča Dopsništvo centralnega tiskovnega urada v Washingtonu:

Nemško postopanje z duhovniki

Nemška okupacijska oblast postopa z duhovniki na najhujši način. Kanoniki morajo skozi mesta spremljati vojaško kuhinjo, pometati ceste, omivati okna po vojašnicah in čistiti uniforme nemških oficirjev. — Franciškane, prijeti v Mariboru, so bili prisiljeni kar v kuth podirati pravoslavne cerkev v Mariboru. Ker je tedaj beselno strašno neurje, so mnogi izmed duhovnikov, ne navajeni takemu postu, omedleli, nakar so jih prepeljali v bolnišnico. Mnogi duhovniki morajo snajžiti stranišča v hišah, v katerih bivajo nemški vojaki. Vse to se dogaja v navzočnosti članov Gestapa, ki pjsujejo nesrečne žrtve, kričijo nad njimi ter jih pretepajo kokor navadno živino.

Samostani zaprti

Po isti metodi se uganjajo nasilstva tudi nad duhovniki v ljubljanski oblasti. Veliko števil duhovnikov je bilo prijetih v Zagorju, med njimi tudi Markez, Kalan, Stoničar, Kočvar, Benedik, Zidar in Križaj. Potem so jih prišli v Račah Čemšeniku, Sent Lambertu, Izlakah, Kolovratu, Blagovici, Svetem Gotardu, Čelnjicah, Svetem Ožboltu, Raki, Sveti Gori, Trzinu itd. Metodi germanizacije se prilagajajo tudi v delih priklapljenih Koroski.

Nemci so zaprli vse samostane v ljubljanski oblasti. Zasegli so samostan kapucinov v Brodu, onega kapucinov v Škofji Loki, franciskanskega v Kamniku in na Brezjah — svetem kraju slovenske božje poti, kamor romajo vsi Slovenci častit Devico Marijo, kraljico Slovencev.

Uršulinke iz Škofje loke in Kranja odgnane in odpeljane neznano kam

Nemci so tudi izgnali uršulinke iz Škofje Loke in Kranja. Tako je bilo s slovenskimi uršulinkami v Kranju, ki so jih v ta namen posebej pripravili na Štajerskem.

Iz najrazličnejših krajev Slovenije se odvaaja slovenska mladina v Nemčijo na tako zvan "Arbeits-Dienst", kjer se ima ponemčiti. Ze takoj prve dni so dali Nemci izmenjati slovenske ulične naslove z nemškimi. Ljudske šole pretvarjajo v "Volks-Schule". Slovenske delavce odvajajo v nemške tovarne na težje delo, a nemške pa dovajajo v Slovenijo. Slovenske kmete izganjajo v Nemčijo, a na bogata slovenska posestva pa pošiljajo skupni naši obrambi v vojni, katero je pričela Nemčija proti vsemu človeštvu.

nja. Značilno je to, da so nemški vojaki pončiči vdrl v samostan uršulink, pa čeprav so bili opozorjeni, da je moškim zabranjen vsak vstop v samostan. Takoj po vpadu Gestapa v samostan so bile uršulinke ponoči odpeljane iz samostana neznano kam. To postopanje je izzvalo upor med prebivalstvom, ker so bile uršulinke v tem kraju zelo priljubljene vsled svojega vzgojnega in kulturnega delovanja. Neki nemški vojak je izjavil: "Naš firer ne mara samostanov, ker meni, da ne smejo ženske zgubljati časa v molitvah in s tem, da se sprehejajo z evangelijem v roki."

V Mekinjah so morale redovnice gostiti nemške oficirje ter jim streči. Neko noč pa so bile nenadoma iztirane iz samostana. Gestapo odhaša s seboj vse imetje iz škofij, župnij in cerkev.

Nemške okupacijske oblasti so zasegle tudi vsa semenišča, vse katoliške zavode in vse katoliške organizacije.

Najstarejša katoliška gimnazija v št. Vidu pri Ljubljani je bila najprej zavzeta od laške vojske, potem pa od nemške. Gestapo je ukazal rektorju, ekonomu, profesorjem in profektom, da morajo v teku ene ure zapustiti poslopje. Ničesar niso mogli vzeti s seboj. Obenem so bili izgnani vsi dijakji in najstarejši duhovniki, katerim je bila tako vzeta možnost obstanka. V celem poslopiu, v katerem stanuje lahko pet sto ljudi, so Nemci nastanili samo štirideset nemških oficirjev.

Ponemčenje Slovenije glavni cilj

Iz vseh gornjih podatkov se jasno vidi, da nameravajo Nemci zatreti pri Slovencih vsako sled slovenskega čustvovanja. Izirali so iz vseh slovenskih cerkev, šol in zavodov slovenske duhovnike in izobraženstvo ter se pripravljajo na to, da uvzijo v Slovenijo 300 nemških ljudskih učiteljev, ki so jih v ta namen posebej pripravili na Štajerskem.

Iz najrazličnejših krajev Slovenije se odvaaja slovenska mladina v Nemčijo na tako zvan "Arbeits-Dienst", kjer se ima ponemčiti. Ze takoj prve dni so dali Nemci izmenjati slovenske ulične naslove z nemškimi. Ljudske šole pretvarjajo v "Volks-Schule". Slovenske delavce odvajajo v nemške tovarne na težje delo, a nemške pa dovajajo v Slovenijo. Slovenske kmete izganjajo v Nemčijo, a na bogata slovenska posestva pa pošiljajo skupni naši obrambi v vojni, katero je pričela Nemčija proti vsemu človeštvu.

Slovenske delavce odvajajo v nemške tovarne na težje delo, a nemške pa dovajajo v Slovenijo. Slovenske kmete izganjajo v Nemčijo, a na bogata slovenska posestva pa pošiljajo skupni naši obrambi v vojni, katero je pričela Nemčija proti vsemu človeštvu.

Italijani odnašajo iz slovenskih krajev hrano

Medtem ko so v začetku italijanske zasedne oblasti in vojaštvo plačali za hrano v gotovini in kupovali samo za pokritje svojih dnevnih potreb, sedaj plačujejo s kuponi, katerim ni nikakor odrečen rok odkupa (čas veljave). V poročilu se pravi: "Kako dolgo bo še za nas domačine zadosti hrane, da se preživimo, težko je reči, kajti sedaj moramo v prvi vrsti hraniti toliko drugih, in takih, kateri niso niti tukaj kot naši gosti." — Posebno močno težko občutijo skoraj popolno pomanjkanje vsake vrste tobaka za kadenje.

Vsekako jemljejo ljudstvo v vojsko

Medtem ko so italijan. oblasti s svečanim razglasom obljubile narodu podjarmljene Slovenije, da ga nikakor ne bodo jemali v vojsko in ko so odpošljali domov nekatere Slovence jugoslovanske vojske, kateri so se nahajali v zasedenem okrožju, ali so se vračali iz vojske od drugih krajev Jugoslavije, je sedaj ta zvijača razkrinkana. Italijani niso zaupali bivšim jugoslovanskim vojakom, ali sedaj jemljejo v svojo armado mlade rekrute, kateri še nikakor niso služili vojske, iz celega okraja

in preganja katoliške cerkev, ki je v Sloveniji podlaga slovenske narodne in kulturne individualnosti. Neki nemški oficir je izjavil v Gornjem gradu, da: "Nemci ne potrebujejo Boga, ker je njih edini Bog Hitler, v katerega veruje, se mu pokore in čigar naredbe izvršuje 80,000,000 Nemcev".

Surovo in podlo postopanje nemške tajne policije

Gestapovci, S. S. in S. A. u. stavljajo na ulicah slovenskih mest vse ljudi, ki imajo bicikle, motocikle ali avtomobile ter jemljejo na licu mesta brez vsakršnega pojasnila omenjena prometna sredstva. Kadar hočejo Nemci zapreti katerega Slovence, mu navadno podtaknejo orožje v hiši, kakor so to storili o priliki, ko so prišli mariborskega škofa dr. Tomažiča.

Iz vseh teh zanesljivih dokazov o nezasišanem nasilstvu, ki ga uganja nemška okupacijska oblast nad slovenskim narodom v njegovi domovini, se jasno vidi, da poskušajo Nemci popolnoma uničiti slovenski narod natanko tako, kakor delajo s Čehi in Poljaki. Vse to pomeni, da ne misli Hitler vzpostaviti "Novega reda" v Evropi, nego da gre za tem, da vlada tamkaj zmešnjava, negacija vsake kulture in podiranja vsega tistega, kar je dobro in civilizirano.

"provincije Lubiana". V bivši vojašnici 16. tega jugoslovanskega artilerijskega polka v Ljubljani, opravili so nedavno "slavnost" polaganja prisege teh novih rekrutov. Vsled slabe predloče priprave in želje po paradah, zgodilo se je, da večina rekrutov ni vršila kretenj, katere so se od njih pričakovale, kajti prečitani razglas kakor tudi tekst prisege je bil čitan edino le v italijanskem je ziku, katerega oni ne razumejo. Smešni so bili prizori, ko o nekateri sneli kape, medtem ko so drugi istočasno moleli roke v zrak.

Kradenje umetnin iz ljublj. muzeja

Med ostalimi predmeti redke umetniške in zgodovinske vrednosti, katere je posedoval Ljubljanski muzej in katere je leta in leta zbiral in drago plačal, nahajala se je tudi zbirka rizb in slik starega italijanskega mojstra Giovanni Battista Tiepolo-a (1696-1770.) Spravljene so bile v posebnemu albumu v stekleni razstavni omar. Po prihodu italijanske vojske, je tržaški župan, rene-gat Fausto Franco pohitel na čelu neke delegacije iz Trsta v Ljubljano in zahteval "iz nacionalnih in kulturnih razlogov" od italijanskega civilnega komisarja Ljubljane, da se te umetnine odvzamejo Ljubljanskemu muzeju in izroče muzeju mesta Trsta, ki je najbližje italijansko (?) mesto, "zaslužno" da hrani takšno italijansko kulturno vrednost.

Prošnji Tržačanov je bilo takoj ustreženo. Sodeči po skrinjah, katere je ta delegacija pri odhodu iz Ljubljane uvrčevala v železniške vagon, morala je najti v ljubljanskem muzejih še mnogo predmetov, kateri bodo "boljše shranjeni" po Italiji, kakor pa v "ne-kulturni Sloveniji."

"J. K."

Rusi se pripravljajo na veliko ofenzivo

Potek bojev v Rusiji je še vedno zagrnjen v temo. Poročilo iz Berna v Švici pravi, da se glavni armadi še niste spopadli, poročilo iz Berlina pa zatrdjuje, da je nemška armada sredini fronte pod osebnim poveljstvom kanclerja Hitlerja prebila rusko obrambo in da je v teku velika bitka z močno rusko armado.

Iz Rumunske so Nemci skozi Besarabijo že dospeli do Dnjestra ter se nahajajo 80 milj v notranjosti Rusije. Na severu v Ukrajini pa so prodrl že 120 milj v Rusijo.

Poročilo iz Moskve naznaja, da so Rusi pričeli veliko ofenzivo in da so uničili cel nemški mehaniziran polk in da so njihovi aeroplani povzročili velike požare v Varšavi, v Constanti ob Črnem morju in v drugih mestih, ki so jih Nemci zasedli.

Rusko vojaško poveljstvo naznaja, da gore v Varšavi velika petrolejska skladišča. Rusi so tudi bombardirali Gdansk, Koenigsberg in Lublin. Ruske bojne ladje so v Finskem zalivu potopile eno nemško podmornico.

Pri vpadu v Rusijo so se Nemci posluževali padalnih čet za rusko črto in Rusi trdijo, da so nekateri vojaki bili v ruskih uniformah.

Po ruskem zatrdilu je bila nemška ofenziva v okolici Šavila v Litvi vstavljena; velike bitke so v teku za obrambo Kuanasa v Litvi, za Grodno na Poljskem in Vilno. Okoli Brodyja je vroča bitka s tanki.

Trije generali vodijo ruske armade

Ko je nemška kampanja v Franciji in na Holandskem pokazala, da je neobhodno potrebno imeti lahke in srednje težke topove, ki naglo streljajo proti tankom in strmoglavcem, so ruske tovarne naglo pričele izdelovati to orožje, katerega so izdelale v veliki množini.

Po velikih čistki leta 1937, v kateri je bil vstreljen maršal Tuhačevski in več drugih generalov, ker so zagovarjali tesnejše vojaško in gospodarsko sodelovanje z Nemčijo, so bili vojaški zbori temeljito premenjeni.

Danes pa je na nogah nova armada pod triumviratom treh strategov: maršala Simona Timošenska, generala Gregorija Šukova in generala K. A. Merečkova. Ti poveljniki so dobili velike iskušnje iz finske vojne ter nemškega vpa da na Dansko, Norveško, Holandsko, v Belgijo in Francijo. Vsled tega se bo rdeča armada brezdvomno proti Nemcem mnogo bolj izkazala, kot pa se je na Finskem.

Maršal Timošenko je star 46 let in je doma iz Besarabije. Leta 1918, ko je bil star komaj 23 let, je postal general. Takoj spočetka je bil zvest pristaša Stalina.

General Šukov je bil dalje časa poveljnik garnizije v Kijevu, kjer pa si zaradi svoje strogosti in zelo radikalnih reform ni pridobil prijateljev. Lamsko leto po manevrih je imel zelo važen govor, v katerem je izrazil svojo veliko nezadovoljnost nad zmožnostjo

Argentina bo trgovala z sovjetsko Rusijo

Uradni krogi v Buenos Aires izjavljajo, da Rusija lahko dobi od Argentine razne potrebščine, če plača zanje v gotovini in če jih odpelje s svojimi lastnimi ladjami.

Tako je bilo sklenjeno na konferenci treh zastopnikov ruske trgovinske korporacije Amtorg in nadomestujočega predsednika Ramona Castilla.

Ruski parnik, prvi, ki je po dvajsetih letih došel v Argentino, čaka v pristanišču, da naloži blago.

Shaw o Hitlerju

Iz Londona poročajo, da je rekel starosta angleških pisateljev in dramatikov George Bernard Shaw:

— Do konca prejšnjega tedna je Amerika in nas čakala silna naloga, kako poraziti Hitlerja. Rusija je gledala in se smejala.

— Zdaj nam pa vsled gorostasne Hitlerjeve neumnosti ni treba nič drugega kot sedeti in smejati se, dočim bo s Hitlerjem Stalin obračunal. Nemčija nima najmanjše prilike zmagnati.

— Hitler je večji norec kot sem mislil, da je, ali je pa popolnoma zblaznel.

Imenovanje Jacksona še ni potrjeno

V senatu ni bilo nobenega ugovora proti imenovanju sodnika Stone za predsednika najvišje sodnije, dočim senatni juridični pododbor še ni priporočil potrditev generalnega pravdnika Jacksona, katerega je izbral predsednik za naslednika člana najvišjega sodišča Reynoldsu.

Proti potrditvi je namreč protestiral detroitski odvetnik Maxwell M. Wallach, čigar sin je služil v španski republikanski armadi. Wallach pravi, da so mu sina umorili komunisti, ki so zdaj v Združenih državah.

Po očetovem zatrdilu sinova smrt ni bila maščevana, kajti Jackson je kot generalni pravdnik razveljavil obtožbo zvezne veleporote, katere je obtožila v Detroitu enajst mož, osumljenih rekrutacije mladih ljudi za špansko revolucionarno armado.

rdeče armade.

Tretji član vojaškega triumvirata je general Mereckov, ki je poveljeval armadi v vojni s Finsko in je le malo manjkalo, da ni v Moskvi padel v neplodnost. Slednjič pa je vojno zmagovalno končal ter je početnim neuspehom spretno postavil za vzrok pomanjkanje vojaštva in vojnega materiala.

Ruska obrambna črta

Le malo poročil prihaja z ruskih bojišč. Vsakdo se tudi vprašuje, kako daleč je napredovala "Privalova črta", to je cela vrsta utrdb, ki jih je zgradil vojaški inženir Privalov in ki teče od Baltika do Karpatov ob toku Njemena, skozi Pinsk, skozi Ukrajino in Galicijo. Namen je bil dokončati to obrambno črto do avgusta, sedaj pa ni znano, kako daleč je delo napredovalo.

Vojaški krogi pravijo, da imajo Rusi tanke, kakoršne so angleški Vickers in ameriški Christie.

